

Razmera med brezuspešnim zapeljanjem k umoru (§. 9 kaz. zak.) in pozneje vsled naročila započetim poskusom umora §. 5 kaz. zak.

(Razsodba od 5. oktobra 1877, št. 9649.)

M. bil je od c. kr. državnega pravdnštva v R. zatožen, da je dne 25. marca 1877 proti polunoči, 67 let starega kmeta N.-a, s katerim je šel domov, v prepad pahnil. N. se je pri tem ne gledé na to, da si je na večih krajih kožo odrgnil, tudi s tem težko telesno poškodoval, da si je levo roko zlomil. — Pri glavni obravnavi dne 27. marca t. l. pa je iz prič izpovedb sledil sum, da je M. pri zgorejšnem dogodjaji proti staremu N.-u z namenom hudobno postopal, da bi ga usmrtil, in da se je bil zet starega M.-a, imenom Tomaž Ch. čina kot začetnik (prouzročitelj) udeležil. Sodnijski dvor izrekel je tedaj v smislu §. 261 kaz. pr. r. svojo nedostojnost. — Iz izvedovanj sledil je rezultat, da je Tomaž Ch. s svojim tastom N.-m v nemiru živel ter da je M.-a z obljubo plačila pregovoril, usmrtenje N.-a učiniti. Dalje se je razkrilo, da je Tomaž Ch. s pomočjo M.-a že v prejšnjih letih, akoravno brezuspešno, poskušal, da bi druge osebe k umoru svojega tasta N.-a zapeljal. Razen tega obdolževal se je U., da je priče nagovarjal k napačni izpovedbi pred sodnijo. C. kr. državno pravdnštvo zatožilo je tedaj v meseci juniji 1877 N.-a in Tomaža Ch. zaradi hudodelstva poskušane naročenega zavrata nega umora in poskušane zapeljavanja k umoru, M.-a razen tega tudi zaradi goljufije po §. 199, a, kaz. zak. Od porotnikov odgovorilo se je mej drugimi tudi na naslednja glavna vprašanja z „da“:

1. Ali je zatoženi M. kriv, da je zvečer 25. marca 1876 z namenom, da bi N.-a usmrtil, onega s sunkom v brezno pahnil, katero je bilo 7 metrov in 70 centimetrov globoko in s kamenjem napolnjeno, tako da si je oni levo roko zlomil, kar je samo ob sebi in vsled več ko 30 dnevne nesposobnosti k poklicu težko telesno poškodovanje, ter da je s tem čin poskusil, ki bi bil lahko istinito izvršitev njegovega namena, N.-a usmrtiti, prouzročil, pri katerem činu pa je izvršitev hudodelstva le slučajno izostala 5. Ali je zatoženi U. kriv, da je v zadnjih dveh letih, kateri sta pretekli pred vprašanji 1. zaznamenovanem činom, z denarno obljubo

večkratov Antona C., Marka C. in Miha Z. nagovarjal in zapeljati poskušal, da naj N.-a usmrtita in tako hudodelstvo najetega umora učinita, ne da bi bil svoj namen doseči mogel? 8. Ali je zatoženi Tomaž Ch. kriv, da je z namenom, svojega lastnega tasta ob življenje spraviti, zatoženca M.-a najel, da naj z N.-om tako ravna, da ga usmrti, ter da je na ta način s premislekom sozatožencu M.-u dal nalog, da naj v prvem vprašanji zaznamenovani čin izvrši? 9. Ali je zatoženi Tomaž Ch. kriv, da je v dogovoru in sporazumljenji s sozatožencem M.-om v zadnjih dveh letih, kateri sta pred v vprašanji I. zaznamovanim činom pretekle, s pomočjo M.-a večkrat s spodbujanjem in denarno obljubo Antonija C.-a., Marka C.-a in Miha C.-a zapeljati poskušal, da naj nálog prevzamejo, N.-a usmrtiti in na ta način hudodelstvo najetega umora učinijo, ne da bi bil svoj namen doseči mogel? Tudi oziroma M.-a na hudodelstvo po §. 199 a kaz. zak. stavljeno vprašanje se je po porotnikih potrdilo. Na podlagi izreka porotnikov obsodil tje sodnijski dvor M.-a zaradi hudodelstva poskušnega najetega zavrattnega umora in zaradi hudodelstva zapeljevanja prič k napačni izpovedbi pred sodnijo; Tomaža Ch. pa zaradi hudodelstva sokrivde pri poskušnem najetem zavrattnem umoru. V razlogih razzodbe se je navedlo: „Ker so se zatoženci hudodelstva poskušnega najetega zavrattnega umora za krive spoznali (§§. 8, 134, 135 št. 1 in 3 kaz. zak.), tedaj se niso mogli posebej še hudodelstva poskušene zapeljave po §§. 9, 134, 135, št. 3 kaz. zak. za krive spoznati, ker je zapeljava tudi na hudodelstvo nameravan poskus, in ker je ta poskus, ako se dotični napad v istini izvrši, z napadom v taki zvezi, da je le je den kaznjivi učinek.“ —

Proti razzodbi vložilo je tako c. kr. državno pravdníštvo, kakor tudi zatoženi M. ničnosti pritožbo; prvo zaradi tega, ker je v neobsodbi zatožencev zaradi hudodelstva poskušene zapeljave k umoru po §. 9 in §§. 134 in 135 kaz. zak. razžaljitev zakona videti menilo (§. 344, št. 11, kaz. pr. r.); zadnji zaradi tega, ker je sodništvo predlog na preložitev glavne obravnave in na poklicanje prič zavrglo (§. 334, št. 5, kaz. pr. r.), in ker državno pravdníštvo ni imelo pravice, da ga zaradi hudodelstva poskušene zapeljave k umoru preganja, ker je bil ta učinek že predmet prvi kazenski pravdi, državno pravdníštvo si pa preganjanja v smislu §. 57 kaz. pr. r. pridržalo ni. Pritožba naglaševala je tudi, da je pritožnik že pri

glavni obravnavi, vendar brez uspeha, uporabo §. 317 kaz. pr. r. zahteval (§. 344, št. 10 c, kaz. pr. r.). —

Dne 5. oktobra 1877 vršila se je pri c. kr. kasacijskem dvoru pod predsedništvom dvornega svetovalca P a c e l t ' a javna obravnava o tej ničnosti pritožbi. Po predavanji referenta in po prečitani potrebni aktov predlagal je generalni prokurator dr. pl. Liszt, da naj se za zatoženca došlemu dvornemu in sodniškemu odvetniku dr. Blochu najprvo beseda podeli v izpeljanje ničnosti pritožbe; s tem bode generalni prokuraturi mogoče postalo, ob enem o ničnosti pritožbi c. kr. državnega pravdnštva in zatoženca M.-a svoje mnenje izraziti. Obravnava se bode s tem okrajšala in zagovornik dobi tako pravico k zadnji besedi. — Dr. Bloch, kateremu je na to predsednik besedo podelil, izpeljal je ničnosti pritožbo še natanjčneje.

(Dalje prihodnjič.)

Kadar se vzame v eksekucijo nepremakljivo dobro, ima sodec po italijanskem*) in poljskem sodnem redu dovoliti eksekventu zastavno pravico, na kolikor je ni pridobil z vknjižbo ali z drugim načinom.

Vsled odloka c. kr. kotarskega soda koprškega od 29. avgusta 1878, št. 5776, bila je vknjižena na podlagi zastavne javne pogodbe od 24. avgusta istega léta za terjatev A. B. v znesku 536 gl. zastavna pravica na B. C. v Miljah ležeče, v gruntovni knjigi pozorne občine Miljske vpisano zemljišče, in ker ni dolžnik B. C. v pogojenem času dolga plačal, če prav se je bil obvezal platiti ga do 30. junija 1879 pod eksekucijo, zaprosil je verovnik A. B. z

---

*) „Regolamento generale del processo civile del Regno Lombardo-Veneto“ ki je slaba kopija sodnega reda za Gališko in Vladimirsko velja vsled dvornega dekreta od 5. avgusta 1823 št. 5959 na Vološčini in Podgrajščini in vsled dvornega dekreta od 9. marca 1832, št. 2553 tudi na Piranščini in Koprščini in pri sodiščih tržaških, na kolikor spadajo pod nje isterska sodišča.